

Rigsdagstidende.

1853. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 92.

Fjerde Sessions tredie Samling.

26de Møde.

Løvedagen den 16de Juli.

(Fortf.)

J. A. Hansen (fortf.): Det kunde vel synes, at Sagen var stillet noget mindre gunstigt efter den Udtalelse, vi forleden Dag hørte af den nuværende ærede Indenrigsminister, men jeg er fuldkommen beroliget i den Henseende, thi den ærede Indenrigsminister sørgede for at give mig tilstrækkelig Beroligelse; han sagde nemlig — jeg har hans Ord liggende trykte for mig —, at paa Grund af hans Stemning var jo Forhaabningen om en saadan Lov ingenlunde hævet, „thi der er mange Maader, hvorpaa jeg kan træde ud af Ministeriet, og dersom der ellers Intet var iveten for Sagen, saa kunde jo gjerne en Lov som den omhandlede gives.“ Det har været min Beroligelse, at den ærede Indenrigsminister paa mange Maader kan træde ud af Ministeriet, thi derved er den Forhindring hævet, der fra Regeringens Side kunde være for, at man fik en saadan Lov; men min Overbeviisning om, at denne Sag vil gaae hurtigt, bygger jeg især paa, at Gods-eierne ere de virksomste til at fremkalde en endelig Afgjørelse af denne Sag — vistnok imod deres Viste —; men deres hele Optræden mod Fæstebondestanden paa flere Godser — jeg kunde sige paa mange — er saaledes, at de derved mere end nogen anden Magt fremtvinge dette Forholds endelige Afgjørelse. Det kan ikke bestaae, netop paa Grund af Godseiernes Optræden for nærværende Tid. Jeg skal ikke omtale, hvorledes nogen enkelt Godseier bærer sig ad, men den hele Maade, hvorpaa de for Dieblifket behandle deres Fæstegods og deres Fæstere, naar der er Tale om at sætte til Børnene, gjør, at denne Sag maa og vil endes saa

hurtigt som muligt med en fuldstændig Afslutning af dette uholdbare Forhold. Det er min fulde Overbeviisning, at de Grundsætninger, som ere udtalte i og ligge til Grund for dette Lovforslag, ere sande og rigtige, og jeg skal slutte med at anføre, hvad Etatsraad Larsen slutteligen anførte ved en tidligere Behandling af denne Sag, idet han nemlig yttrede: at han var overbevist om, at denne Betragtning af Sagen indeholdt en sund Kjerne af Sandhed og Retfærdighed, at han troede og haabede, at den vilde gjøre sig gjældende, og at den vilde spire og bære gode Frugter trods alle Angreb paa Sagen og Misgyninger af dens Sandhed.

Tscherning: Jeg tager Ordet, ikke for at gjøre et Skridt videre til denne Sags Fremme, idet jeg holder mig overbevist om, at det er overflødig, men, fordi jeg vilde ansee det for upassende, om jeg ganske i Taushed lod den gaae hen, da jeg har taget en Deel i at reise den. Jeg behøver kun at gjenneblade Forhandlingerne i denne Sag, hvort jeg for min Part har taget en meget væsentlig Deel, for at fremsøre en Mængde Argumenter, som ville være istand til idetmindste at veie op mod dem, som her ere fremkomne idag; men denne Gjennembladen og Gjentagen af hvad der allerede har været sagt saa ofte, vilde kun være at trætte Rigsdagen og misbruge Tiden. Et eneste Punkt skal jeg imidlertid berøre, fordi det har været udtalt med en saa stor Bestemthed, det nemlig, at en Indskrænkning i Eiendommen ikke hæver Eiendomsbegrebet. Det ærede Medlem (Hjorth) maa lægge Mærke til, at her ikke er Spørgsmaal om Eiendom, her er Spørgsmaal om Værdi af Eiendom; man berøver Godseierne ikke en Stump af Værdien, men, saasnart Eiendommen overføres til „Værdi“